

ANIOŁÓW
dla duszy

Tytuł oryginału: *50 Engel für die Seele*

© 2023 27th edition Verlag Herder GmbH, Freiburg im Breisgau

© Wydawnictwo WAM, Kraków 2024

Opieka redakcyjna: Kama Hawryszków

Redakcja: Włodzimierz Dulemba, Józef Bąkowski

Korekta: Katarzyna Onderka

Projekt okładki, opracowanie graficzne i skład: Poziomka Studio Emilia Piechowicz

ISBN 978-83-277-4266-7

WYDAWNICTWO WAM

ul. Kopernika 26 • 31-501 Kraków

tel. 12 62 93 200

e-mail: wam@wydawnictwowam.pl

DZIAŁ HANDLOWY

tel. 12 62 93 254-255

e-mail: handel@wydawnictwowam.pl

KSIĘGARNIA WYSYŁKOWA

tel. 12 62 93 260

www.wydawnictwowam.pl

1

Anioł Pokoju

Za pokojem tęsknimy wszyscy. Jednak często nie odnajdujemy drogi prowadzącej do pokoju. Potrzebujemy wtedy Anioła Pokoju, który wprowadzi nas w tajemnice pokoju, który nas, niespokojnych ludzi, uspokoi i podaruje pokój wewnętrzny oraz zewnętrzny. Pokój nie jest czymś, co dałoby się wykonać, lecz zawsze jest podarunkiem, z którym człowiek musi obchodzić się w sposób odpowiedzialny. Kiedy towarzyszy nam Anioł Pokoju i ofiarowuje naszemu życiu zadowolenie i pojednanie, wtedy również my możemy się stać dla innych ludzi Aniołami Pokoju. Jezus nazywa błogosławionymi tych, którzy wprowadzają pokój, którzy na tym świecie stali się Aniołami Pokoju.

Gdy rozważamy tajemnicę pokoju, wtedy dobrze jest odwołać się do języka. W języku hebrajskim mówi się o „szalom”. W chwili pozdrowienia ludzie życzą sobie wzajemnie „szalom”, by zawrzeć w tym wszystko to, czego człowiek potrzebuje do życia: pokój, pełnię życia, dobre samopoczucie,

szczęście, zadowolenie. Grecy przetłumaczyli hebrajskie słowo „szalom” słowem „eirene”. Oznacza ono dobrobyt, ale też spokój, pokój duchowy. Dla Greków pokój to stan spoczynku. Nie istnieje wtedy żaden spór. W takim stanie spokoju i pokoju człowiek może sobie budować bezpieczną egzystencję i dochodzić do dobrobytu. „Eirene” ma również związek z harmonią. Wszystko zgadza się ze sobą i pasuje do siebie. Gdy wszystko zgadza się w człowieku i jest dla człowieka odpowiednie, wtedy może on zgodnie żyć, w zgodzie ze swoim sercem, ale też w zgodzie ze swoimi braćmi i siostrami. Powstaje wtedy harmonia serca i zgodne współbrzmienie zewnętrznych okoliczności.

Łacińskie słowo oznaczające pokój: „pax” pochodzi od słowa „pacisci” i oznacza: prowadzić pertraktacje, zawierać pakt, zawierać umowę. Dla Rzymian pokój polegał na tym, że wzajemnie ze sobą rozmawiali i uzgadniali wspólne reguły. W przymierzu, jakie się zawierało, obydwaj partnerzy zobowiązywali się do dotrzymania wzajemnej umowy. Tutaj uwidacznia się ważny aspekt pokoju. Należy ze sobą rozmawiać, by mógł zrodzić się pokój. Człowiek, który tłumi swoje uczucia, może wprawdzie zachować zewnętrzny pokój, jednak jego stłumione agresje kiedyś powrócą i zagrożą zewnętrznemu pokojowi. Uczucia, które nie zostały uzewewnętrznione, blokują nas i oddzielają nas od siebie. Pokój nigdy nie był dla Rzymian idealnym stanem, który po prostu jest. Musiał być zdobywany, poprzez wspólne godzenie się na te same zasady. Pokój wymaga więc pracy i wysiłku.

Potrzebuje też klarowności. Pokój możliwy jest tylko wtedy, gdy człowiek słyszy człowieka, gdy się mu przysłuchuje, gdy we wzajemnym nasłuchiowaniu powstaje kompromis, dzięki któremu wszyscy mogą zgodnie żyć. Nie istnieje nigdy idealny pokój, lecz zawsze tylko pokój relatywny pomiędzy człowiekiem a człowiekiem, pomiędzy grupą albo pomiędzy dwiema grupami.

Niemieckie słowo „pokój” posiada związek ze słowem „wolny” (niem. Frieden – pokój; frei – wolny). Słowo „wolny”, posiadające indogermańskie korzenie, oznacza: „bronić, ochraniać, lubić, kochać”. Osoby wolne to te, które się kocha i przez to ochrania. Są to przyjaciele, wokół których wznosi się wał ochronny, których się uspokaja. Pokój jest przestrzenią chronioną, w jakiej przebywają wolni ludzie i w jakiej przyjaźnie spotykają się ze sobą. Pokój posiada też związek z przyjaźnią i miłością. Germanie mają swoje własne doświadczenia z pokojem. Ochraniali swoich przyjaciół, gdy bronili obszaru, na który nie mógł wejść żaden przeciwnik. Wokół tego obszaru wznosili ogrodzenie. Tam mogli żyć w pokoju i kochać się wzajemnie. Również dla Germanów pokój nie był czymś po prostu stale obecnym. On musiał być chroniony. Należało się o niego starać. Należało go bronić.

Nie istnieje tylko pokój pomiędzy ludźmi. Mówimy również o pokoju wewnętrznym, o pokoju duszy. Chodzi tu o to, że ochraniamy wewnętrzną przestrzeń naszej duszy i nie pozwalamy wtargnąć do niej przeciwnikom naszej duszy. Wywalczenie wewnętrznego pokoju było dla dawnych mnichów

najważniejszym zadaniem. Odbywało się to na dwa sposoby: po pierwsze, gdy ochraniaли przestrzeń duszy przed intruzami, przed namiętnymi myślami, które pragną objąć w posiadanie ludzi. Drugi sposób polegał na tym, że pozwala się co prawda wejść namiętnościom do duszy, ale pertraktuje się z nimi i rozmawia. Bada się zamiar i siłę, jaka się w nich znajduje, by później z niej skorzystać. Tym sposobem przeciwnicy stają się przyjaciółmi. Namiętności służą duszy i jej wewnętrznemu pokojowi. Zamiast z nią walczyć, ochraniają ją. Mnisi spoufalali się z namiętnościami i zaprzyjaźniali się z nimi. Tym sposobem mogli żyć bez lęków. Byli wolni od mechanizmów projekcji, z powodu których powstaje tak wiele wrogości. Ponieważ znali namiętności w swoim sercu, nie projektowali ich już więcej na inne osoby. Człowiek, który nie zna samego siebie, odkrywa swoje podświadome emocje i potrzeby u innych ludzi i tam je zwalcza. W ten sposób rodzi się nieprzyjaźń i nienawiść. Tylko ktoś, kto sam ze sobą żyje w pokoju, potrafi też na zewnątrz budować pokój. Kto sam siebie nienawidzi, ten rozprzestrzenia również wokół siebie nienawiść. Człowiek rozdarty sam w sobie, dzieli również ludzi wokół siebie.

Pismo Święte uczy, że człowiek sam z siebie nie jest zdolny do pokoju ze samym sobą, ze stworzeniem i z ludźmi. Dlatego też musi interweniować sam Bóg. Posyła swojego Syna, Jezusa Chrystusa, niosącego pokój. Święty Łukasz, grecki ewangelista, opisuje Jezusa jako kogoś, kto przynosi całemu światu pokój inaczej niż cesarz pokoju August: – bez broni, sam,

dzięki swojej miłości. Gdy się narodził, aniołowie ogłosili światu pokój na ziemi. Aniołowie otwierają nasze oczy na pokój, jakiego my sami nie stwarzamy. Aniołowie nie tylko ogłaszają pokój, lecz również przynoszą nam pokój. Sztuka często przedstawiała na mostach i placach Anioła Pokoju. Jego zadaniem była ochrona miasta lub kraju i zapewnienie tam pokoju. Anioł Pokoju jest odpowiedzialny nie tylko za kraj, lecz troszczy się również o twój wewnętrzny pokój. On pragnie ustrzec cię przed zawarciem złego pokoju, taniego kompromisu. Anioł Pokoju pragnie otworzyć twoje oczy na prawdę, że pokój możliwy jest tylko tam, gdzie wszyscy mogą w odpowiedni sposób dojść do głosu oraz gdzie uwzględniane są ich słuszne potrzeby. Pokój, który owocuje, niesie ze sobą rachunek prawdy. Nie zna zwycięzców i zwyciężonych. Anioł Pokoju pragnie, byś sam ze sobą żył w zgodzie. Pragnie stworzyć pokój dla wszystkich ludzi; pokój, który oznacza jednocześnie harmonię, dobre samopoczucie, zadowolenie, wolność, miłość i szczęście.

Życzę ci, byś zaufał Aniołowi Pokoju, byś przyjął zaproszenie do rozpoczęcia dialogu z przeciwnikami twojej duszy, do rozmowy z tym wszystkim, co wokół ciebie obce i nieznane, byś mógł wtedy zawrzeć pakt, który przynosi owoce. Tylko w taki sposób może zrodzić się pokój, przestrzeń miłości i wolności; przestrzeń dobrobytu i dobrego samopoczucia, w której żyjesz w harmonii ze sobą samym i z całym stworzeniem; przestrzeń, w której już teraz brzmi coś z harmonii Raju.

Spis treści

Wprowadzenie	5
Anioł Pokoju	18
Anioł Samostanowienia	23
Anioł Wytchnienia	27
Anioł Mądrości	30
Anioł Samopoznania	34
Anioł Zapomnienia	38
Anioł Męstwa	42
Anioł Posłuszeństwa	45
Anioł Roztropności	48
Anioł Dyskrecji	52
Anioł Milczenia	55
Anioł Sprawiedliwości	59
Anioł Szczerości	63
Anioł Nieprzekupności	67
Anioł Wspaniałomyślności	70
Anioł Śmiechu	73
Anioł Dobrego Snu	77
Anioł Ochoty do Życia	81
Anioł Miary w Oku	85
Anioł Spokoju	89
Anioł Miłości Bliźniego	93
Anioł Przyjaźni	97

Anioł Wytrwałości	100
Anioł Niezawodności	103
Anioł Szczerości	106
Anioł Zobowiązania	109
Anioł Służby	112
Anioł Czujności	115
Anioł Zrównoważenia	118
Anioł Tolerancji	121
Anioł Święta	125
Anioł Solidarności	129
Anioł Humoru	132
Anioł Wyrzeczenia	135
Anioł Gościnności	139
Anioł Małych Uprzejmości	142
Anioł Postawy Fair	145
Anioł Bezsilności	148
Anioł Dobroci	151
Anioł Inspiracji	154
Anioł Nadziei	157
Anioł Wiary	160
Anioł Panowania nad Sobą	164
Anioł Szacunku	168
Anioł Błogosławieństwa	171
Anioł Dzielenia Się	175
Anioł Litości	178
Anioł Integracji	181
Anioł Pochwały	184
Anioł Światła	187